

Mette Bøgh (t.v.) og Ellen Andersen (t.h.) med deres medaljer.
I midten deres chef, adm. dir. Finn Wollesen.
Foto: Jørgen T. Madsen

To damer frem for et hav af KEH-mænd

Skibe var flottere i gamle dage. Det mener både Ellen Andersen og Mette Bøgh, og de udtaler sig med vægt. De arbejder begge i skibssingeniør-virksomheden Knud E. Hansen og har gjort det i 43 og 44 år.

Af Jørgen T. Madsen

-Dengang lignede et skib et skib. Skibene havde spring og linjer. Nu er det bare store kasser, og de ligner alle hinanden, siger Mette Bøgh. Hun er teknisk tegner og begyndte i firmaet 1. maj 1966.

-Men det gør dem selvfølgelig meget nemmere at tegne, følger hun til.

Dog bygges der endnu smukke skibe, indrømmer de og nævner begge Cunards »Queen Mary II«.

Belønningsmedaljen
Begge har de fået tildelt Den Kongelige Belønningsmedalje. Ikke kun for deres æstetiske sans, men for deres indsats i det hele taget i deres 43 og 44 år i firmaet Knud E. Hansen. Medaljerne blev overrakt til dem torsdag i sidste uge, 30. september, af Helsingørs tidligere borgmester Per Tærstøl.

-I har arbejdet i en mandeverden, konstaterede han, da han så rundt på de fremmødte kolleger ved overrækkelsen.

-Ja, det har været meget hårdt, svarede Ellen Andersen, men så ikke helt ud som om, hun mente det.

Håndkraft

Hun begyndte i firmaet som tresproglig korrespondent 1. april 1967. Da bestod arbejdet i at stenografere diktater til breve og skrive dem ud på maskine med fire eller fem gennemslag.

Hvordan forklarer vi det til it-generationen? Skrivemaskinen var sådan en med tangenter, man trykkede på, så en arm for op og slog et bogstav på papiret. Uden strøm! Med rå muskelkraft alene. Gennemslag var flere lag papir i maskinen med karbonpapir imellem, så trykket på det øverste papir blev ført videre til arkene under.

-Det var de førte 10 år. Så

fik jeg en elektrisk skrivemaskine med kuglehed og slettetast. Det var et stort fremskridt, fortæller Ellen Andersen.

Skulle papirer skrives i flere eksemplarer, end gennemslag kunne klare – specifikationer f.eks. – blev de skrevet på stencils og duplikeret. Og hvordan forklarer vi det til it-generationen? Nå, men det blev de altså.

Tusch og lineal

Mette Bøgh tegnede med tuschpen og lineal på papir. Og det var flydende tusch og pen af stål. Dog hellere en skarp blyant. Den kunne viskes ud uden at papiret blev skrabet i stykker, når der skulle rettes.

Hendes opgave var at gøre ingeniørernes ideer og skitser til konkrete arbejdstegninger, som håndværkerne på værftet kunne følge.

Efterhånden fik hun også selvstændigt ansvar for at lave sikkerhedsplaner for de skibe, firmaet tegnede.

Ofte har hun været udstationeret på opgaver på værfter sammen med et par ingeniører. I nærheden af Split i Kroatien boede og arbejdede de på et ho-

tel. Som tegneborde brugte de dørene, som de tog af hængslerne.

»France« til »Norway«

Hun var med til at bygge Frankrigs fordums stolthed på Atlanten, »France«, om til krydstogtskibet »Norway«. Hun og hendes kolleger havde kontor i skibet på 8. dæk mens det lå på værftet i Bremen.

Og hun var med, da »Norway« anløb Norge første gang – selve 17. maj i 1980. Det var i Kristiansand. Dagen efter sejlede »Norway« til Oslo.

-Det var endnu flottere. På turen op ad Oslofjorden blev vi mødt af en masse både. Skibe tudede og slæbebåde sprøjtede med vandkanoner. Og i Oslo gik kong Olav V om bord, husker Mette Bøgh.

Til søs

En af hendes udstationeringer foregik på et krydstogtskib i drift. Det var Norwegian Caribbean Lines »Starward«. Den var bygget med bildæk, men rederens ville hellere have flere passagerer, så bildækket skulle bygges om til kabiner og fællesfaciliteter.

Det foregik, mens skibet var i drift på ugentlige cruises ud af Miami rundt til Jamaica, Haiti og Bahamas. I otte måneder sejlede Mette Bøgh og et par kolleger med rundt. Her blev hun grebet af den naivistiske hatianske kunst.

-Jeg brød mig ikke om at gå i land i Haiti. Der var så fattigt og trist. Men en dag skulle vi i land til agenten. På vejen tilbage om bord kom vi forbi, hvor de solgte disse billeder, og jeg blev så fascineret. Jeg købte et, og det gjorde jeg hver gang siden, når jeg kom der til, fortæller Mette Bøgh.

På Storebælt

Ellen Andersen har ikke været i samme direkte kontakt med de skibe, som firmaet Knud E. Hansen levede af og for. Men en gang har hun været med ude på en prøvetur.

-Jeg sagde til mine kolleger, at nu ville jeg altså også ud og prøve at sejle, og de sagde, at det skulle jeg nok komme, fortæller Ellen Andersen.

Det blev med »Lodbrog«, ombygget fra ro/ro-fartøj »Mercandian President« til DSB-færge. Prøveturen gik fra Halskov til

Knudshoved. Og videre til ombygningsværftet i Frederikshavn.

På pension

Nu er arbejdslivet ved at være slut for både Ellen Andersen og Mette Bøgh. De er begge 67 år og synes, de godt kan være bekendt at lade andre om arbejdet.

Ellen vil rejse, og Mette vil lade linealen ligge og tegne på fri hånd og male. De naivistiske billeder, hun havde med hjem fra Haiti, dengang hun sejlede med »Starward«, er en inspiration, som hun kunne tænke sig at følge.

Ellen Andersen går hjem den 30. november. Mette Bøgh holder op... ja, det skulle have været på dagen, da hun og Ellen fik deres medaljer, 30. september.

-Men i sommer da jeg kom hjem fra ferie, var hele ejendommen, hvor jeg bor, omgivet af stillads og presenninger. Og mandag morgen begyndte de at buldre og banke. Det kunne jeg ikke holde ud. Jeg spurgte, om ikke jeg måtte fortsætte på arbejdet, til de er færdige med huset. Det skulle de være til nytår, fortæller Mette Bøgh.